

2022

Ετήσιος Απολογισμός 2021

Ετήσιος Απολογισμός 2021

Για αναφορά:

The Green Tank (2022) «Ετήσιος Απολογισμός 2021»

Copyright © The Green Tank, 2022

Λεωφ. Βασ. Σοφίας 50, Αθήνα 115 28

T. 210 7233384

<https://thegreentank.gr>

Email: info@thegreentank.gr

Ετήσιος Απολογισμός 2021

Το 2021 ήταν μία χρονιά με πυκνές εξελίξεις στα θέματα της περιβαλλοντικής, κλιματικής και ενεργειακής πολιτικής με σημαντικές προεκτάσεις για την επίτευξη ενός δίκαιου και βιώσιμου μέλλοντος. Σχεδόν για όλους τους τομείς ήταν μία χρονιά μετάβασης και σχεδιασμού επόμενων βημάτων χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν παρουσιάστηκαν και νέες προκλήσεις με κυριότερη την κλιμάκωση των ενεργειακών τιμών με την οποία έκλεισε η χρονιά.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Green Tank διατήρησε τον δυναμικό του ρόλο με παρεμβάσεις πολιτικής και προτάσεις σε όλους τους θεματικούς τομείς δραστηριοποίησης του, όπως συνοπτικά περιγράφεται στις σελίδες που ακολουθούν, ενώ παράλληλα, η ομάδα του Green Tank μεγάλωσε με την έλευση δύο νέων μελών.

Την ίδια περίοδο διατήρησε και δημιούργησε νέες συνεργασίες με τοπικές, εθνικές και ευρωπαϊκές περιβαλλοντικές οργανώσεις και δεξαμενές σκέψης, μέσω της συμμαχίας Europe Beyond Coal, του CAN Europe καθώς και του δικτύου Think Sustainable Europe, υλοποιώντας κοινές δράσεις, παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες.

Ξεχωριστή στιγμή της χρονιάς ήταν η τιμητική πρόσκληση από την Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου για συμμετοχή του Green Tank στην επετειακή εορτή για την Αποκατάσταση της Δημοκρατίας στις 24 Ιουλίου 2021.

Το 2022, προσηλωμένοι στο όραμα μας και τους στόχους μας συνεχίζουμε!

Κλίμα και Ενέργεια

Η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κλιματικού Νόμου που καθιστά νομικά δεσμευτικούς τους νέους ευρωπαϊκούς κλιματικούς στόχους καθώς και η επακόλουθη ανακοίνωση της δέσμης προτάσεων για την αναθεώρηση της κλιματικής και ενεργειακής νομοθεσίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, γνωστή ως 'fit for 55', φανερώνουν την προσήλωση στην εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και καθιστούν το 2021 ως χρονιά μετάβασης στην ενεργειακή και κλιματική πολιτική. Οι ευρωπαϊκές αυτές εξελίξεις είχαν σημαντικές προεκτάσεις για τη χώρα μας, όπου ξεκίνησε η συζήτηση για την υιοθέτηση ενός εθνικού κλιματικού νόμου καθώς και την επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα.

Το Green Tank με τις αναλύσεις, τις τεκμηριωμένες θέσεις και την ενεργό συμμετοχή του στον δημόσιο διάλογο επιδίωξε να συνεισφέρει στην ερμηνεία αυτών των εξελίξεων αλλά και στη διατύπωση προτάσεων που ενισχύουν την πράσινη ενεργειακή μετάβαση.

Σταθερή παρέμεινε σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς η παρακολούθηση της πορείας της απολιγνιτοποίησης. Σημαντική στιγμή αυτής της πορείας ήταν η δημοσίευση της απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας τον Απρίλιο του 2021 για οριστική απόσυρση των λιγνιτικών μονάδων Καρδιάς I-II και Αμυνταίου I-II, συνολικής μικτής ονομαστικής ισχύος 1200 MW, μειώνοντας έτσι τη συνολική λιγνιτική ισχύ της χώρας κατά 27%. Ακολούθως, το Green Tank και η οργάνωση ClientEarth απέσυραν την προσφυγή που είχαν καταθέσει ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της παράτασης λειτουργίας των μονάδων του Αμυνταίου.

Περαιτέρω, οι αναλύσεις μας για την εξέλιξη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από διαφορετικές πηγές στα κράτη μέλη της ΕΕ-27 από τις αρχές του αιώνα αλλά και τις τάσεις στην ηλεκτροπαραγωγή για το διασυνδεδεμένο δίκτυο με βάση τα διαθέσιμα μηνιαία δεδομένα από το ΑΔΜΗΕ ανέδειξαν ότι η ηλεκτροπαραγωγή από λιγνίτη στη χώρα μας μειώνεται, με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και το ορυκτό αέριο να ανταγωνίζονται πλέον για την κυριαρχία στο μείγμα ηλεκτροπαραγωγής της χώρας.

Ο ανταγωνισμός αυτός επηρεάζει και τις κλιματικές αποδόσεις της χώρας, όπως προέκυψε από την ανάλυση για τις τάσεις στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από το 2005 μέχρι το 2020 στους τομείς που εμπίπτουν στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην ανάλυση αυτή καταγράφηκε η συνδρομή της απεξάρτησης από τον λιγνίτη στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της χώρας, αλλά και ο κίνδυνος που δημιουργεί η αυξημένη χρήση του ορυκτού αερίου για την επίτευξη των εθνικών κλιματικών στόχων. Παράλληλα επισημάνθηκε ο ρόλος του ΣΕΔΕ στις μειώσεις των εκπομπών, γεγονός που έχει ιδιαίτερη σημασία ενόψει της επικείμενης αναθεώρησής του ως μέρος του πακέτου fit for 55.

Το μέλλον του ΣΕΔΕ, ως ναυαρχίδας της κλιματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι ένα θέμα που ήδη απασχολεί το Green Tank και στο οποίο επικεντρώνεται ακόμα πιο πολύ μετά την έναρξη υλοποίησης του έργου LIFE Emissions Trading Extra (LIFE ETX). Το LIFE ETX έχει ως στόχο τη διαμόρφωση ενός ΣΕΔΕ που θα ωφελεί τόσο το κλίμα όσο και τους πολίτες. Το έργο τριετούς διάρκειας υλοποιείται από 10 εταιρείες από διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ των οποίων και το Green Tank, με συντονιστή το Carbon Market Watch και

χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα LIFE και συγχρηματοδότηση από το European Climate Foundation.

Η απόφαση της ΔΕΗ να προβεί σε μετατροπή της τελευταίας λιγνιτικής της μονάδας «Πτολεμαΐδα 5» σε άλλη τεχνολογία ως το 2025, αποτελεί ένα ακόμα σημαντικό βήμα για την πορεία απολιγνιτοποίησης της χώρας, καθώς πρακτικά φέρνει την καταληκτική ημερομηνία χρήσης του λιγνίτη από το 2028, τρία χρόνια νωρίτερα, στο 2025. Ωστόσο η προκρινόμενη (αν και όχι τελική) επιλογή μετατροπής της σε μονάδα ορυκτού αερίου είναι λανθασμένη. Σύμφωνα με τη συγκριτική αξιολόγηση εναλλακτικών τεχνολογιών που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στην Πτολεμαΐδα 5, αντί να προχωρήσει η λειτουργία της ως λιγνιτική μονάδα, η μετατροπή της σε μονάδα θερμικής αποθήκευσης πράσινης ενέργειας αναδεικνύεται ως μια λύση που είναι όχι μόνο συμβατή με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τις αυξημένες ανάγκες αποθήκευσης της χώρας αλλά και οικονομικά ανταγωνιστική. Αυτό είναι το συμπέρασμα ανάλυσης που δημοσίευσε το Green Tank σε συνεργασία με την οργάνωση ClientEarth και την εταιρεία ενεργειακών συμβούλων enervis.

Ξεχωριστή εξέλιξη της χρονιάς ήταν η απόφαση της Ελλάδας να προχωρήσει στην κατάρτιση του Εθνικού Κλιματικού Νόμου. Το Green Tank ως μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής για την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής καθώς και της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής συνέβαλε στη διαμόρφωση του κειμένου επιχειρηματολογώντας υπέρ της αυξημένης φιλοδοξίας, κατ' ελάχιστον εφάμιλλης αυτής που περιλαμβάνεται στον ευρωπαϊκό κλιματικό νόμο. Παράλληλα, με δημόσιες τοποθετήσεις και παρεμβάσεις συνέβαλε στον εμπλουτισμό της σχετικής δημόσιας συζήτησης. Εξάλλου, ήδη από τις αρχές του 2021 είχε δημοσιεύσει ανασκόπηση των διαπραγματεύσεων επί του Ευρωπαϊκού Κλιματικού Νόμου και παρακολούθησε στενά τις εξελίξεις μέχρι την επίσημη υιοθέτησή του. Σχέδιο του Εθνικού Κλιματικού Νόμου τέθηκε σε διαβούλευση στο τέλος του 2021.

Στο τέλος του έτους και ειδικά το τελευταίο τρίμηνο, η εξελισσόμενη κρίση των ενεργειακών τιμών αποτέλεσε επίκεντρο των δημόσιων τοποθετήσεων και παρεμβάσεων μας, καθώς έγινε κατανοητό ότι απειλεί την πρόοδο προς έχει συντελεστεί προς την πράσινη ενεργειακή μετάβαση.

Βιοποικιλότητα και Φυσικοί πόροι

Οι εκτεταμένες πυρκαγιές που σημειώθηκαν το καλοκαίρι το 2021 στη χώρα μας, και όχι μόνο, μας συγκλόνισαν, επιβεβαιώνοντας την κατάσταση έκτακτης ανάγκης στην οποία έχει περιέλθει ο πλανήτης μας. Την ίδια στιγμή η πρόοδος στις διαπραγματεύσεις για ένα νέο παγκόσμιο πλαίσιο για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας μετά το 2020 ήταν μόνο μερική με την τελική διαμόρφωσή του να έχει αναβληθεί εκ νέου, για το 2022. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Επιτροπή οργάνωσε δημόσια διαβούλευση επί του νέου νομικού πλαισίου που αναμένεται ότι θα καταστήσει δεσμευτικούς τους στόχους αποκατάστασης της φύσης που έχουν συμπεριληφθεί στη Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030. Το Green Tank συμμετείχε στη διαβούλευση, ωστόσο, η καθυστέρηση στην ανακοίνωση της πρότασης της Επιτροπής δημιούργησε ανησυχία για τη φιλοδοξία της πρότασης την οποία εκφράσαμε σε κοινή δήλωση με πολλές ευρωπαϊκές οργανώσεις.

Ενώ στάση αναμονής διακρίνει τις διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις, σημαντική ήταν η τοποθέτηση του Έλληνα Πρωθυπουργού στο Παγκόσμιο Συνέδριο της IUCN στη Μασσαλία τον Σεπτέμβριο του 2021 υπέρ φιλόδοξων στόχων για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030, τονίζοντας τη δέσμευση για προστασία του 30% και αυστηρή προστασία του 10% των ελληνικών θαλασσών. Επιπλέον, δεσμεύτηκε για την πλήρη εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για τη φύση στην Ελλάδα.

Η υιοθέτηση εθνικών στόχων διατήρησης για τα προστατευόμενα είδη και οικοτόπους, μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Φύση 2000 εντός του 2021 αποτελεί ένα πρώτο βήμα συμμόρφωσης με την καταδικαστική απόφαση της χώρας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον προηγούμενο Δεκέμβριο σχετικά με την ελλιπή προστασία των περιοχών Natura 2000. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν αρκεί για την υλοποίηση των δεσμεύσεων του Πρωθυπουργού καθώς πρέπει να καθοριστούν και τοπικοί στόχοι διατήρησης και το πλαίσιο και τα μέτρα διαχείρισης των περιοχών Natura 2000.

Σε αντίθεση μάλιστα με τις δεσμεύσεις κι ενώ καταρτίζονται οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που θα οδηγήσουν στον πλήρη χαρακτηρισμό των περιοχών Natura 2000 ως εθνικά προστατευόμενες περιοχές και σε σχέδια διαχείρισης, τον Μάρτιο του 2021 υιοθετήθηκε σε νόμο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων παρέκκλιση ώστε να δημιουργηθούν υπο-περιοχές προστασίας εντός των προστατευόμενων περιοχών με στόχο την εξυπηρέτηση αναπτυξιακών δραστηριοτήτων. Η διάταξη οδήγησε σε μία πρωτοφανή συσπείρωση περιβαλλοντικών οργανώσεων και φορέων, μεταξύ των οποίων και το Green Tank καθώς και σε παρέμβαση της Επιτροπής Φύση 2000.

Το Green Tank, συμμετέχει με συνέπεια ως εκπρόσωπος των περιβαλλοντικών οργανώσεων στην Επιτροπή Φύση 2000, συνεισφέροντας σταθερά στη διατύπωση των γνωμοδοτήσεων, πορισμάτων και παρεμβάσεων της. Επιπλέον, εντός του 2021 ολοκληρώθηκε η θητεία της ομάδας εργασίας για την κατάρτιση του σχεδίου δράσης του νεοσύστατου Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), στην οποία συμμετείχε το Green Tank. Το Σχέδιο Δράσης περιέχει σειρά δράσεων ώστε να εφαρμοστεί μία αποτελεσματική διακυβέρνηση στις προστατευόμενες περιοχές της χώρας και παράλληλα να ενισχυθεί ο επιτελικός και συντονιστικός ρόλος του ΟΦΥΠΕΚΑ.

Σε τοπικό επίπεδο, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον το Green Tank ανέλαβε την εφαρμογή της καινοτόμου μεθοδολογίας αξιολόγησης της διακυβέρνησης προστατευόμενων περιοχών SAGE (Site-level Assessment of Governance and Equity) στο Εθνικό Πάρκο του Δέλτα του Έβρου με τη συμμετοχή τοπικών αρμόδιων αρχών και εμπλεκόμενων φορέων. Η συνάντηση συνδιοργανώθηκε από τον Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Δέλτα Έβρου και Σαμοθράκης, το Green Tank, το International Institute for the Environment and Development – IIED και την επιστημονική επίβλεψη των Πανεπιστημίων Warwick και Cambridge. Η θετική ανταπόκριση όσων συμμετείχαν ανέδειξε την ανάγκη για εμβάθυνση των συμμετοχικών διαδικασιών στη διαχείριση και τη διακυβέρνηση των προστατευόμενων περιοχών στη χώρα.

Στο πλαίσιο του έργου «Σώζοντας τον τελευταίο ποταμό ελεύθερης ροής της Ευρώπης» για την προστασία του ποταμού Αώου/Vjosa σε Ελλάδα και Αλβανία σε συνεργασία με το MedINA και την Πίνδος Περιβαλλοντική υλοποιήσαμε σειρά δράσεων με στόχο την ενίσχυση της προστασίας του ποταμού Αώου, ειδικά στο τμήμα του από το όριο του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου μέχρι τα ελληνο-αλβανικά σύνορα που παραμένει εκτός προστασίας. Το έργο θα συνεχίσει και το 2022, όταν αναμένεται να παρουσιαστούν από την IUCN, επίσης εταίρο του έργου, πρότασεις για την προστασία του ποταμού. Το Green Tank, μέσω κοινοπραξίας που συντονίζει η εταιρεία ENTEΓΚΡΑ I.K.E, θα υποστηρίξει σε θέματα πολιτικής την εκπόνηση υποστηρικτικών μελετών για την εν λόγω περιοχή που θα παραδοθούν στην IUCN.

Παρατηρώντας την εντεινόμενη πόλωση στη δημόσια σφαίρα γύρω από την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ειδικά της αιολικής, το Green Tank σε συνεργασία με το Ίδρυμα Heinrich Boell (Χάινριχ Μπελ) στην Ελλάδα – Γραφείο Θεσσαλονίκης οργάνωσε έναν πρωτότυπο διαδικτυακό διάλογο απευθύνοντας τα ίδια τέσσερα ερωτήματα σε έξι ανθρώπους από διαφορετικούς χώρους. Στόχος να ενισχυθεί η προσεκτική ακρόαση των διαφορετικών θέσεων ώστε να εντοπιστούν οι διαφορές, να αναδειχθούν τα κοινά στοιχεία και τελικά να προκύψουν συνθέσεις και λύσεις

Παράλληλα, παρουσιάσαμε την ανάλυση που εκπόνησε το Green Tank σε συνεργασία με την εταιρεία Nature Conservation Consultants (NCC) στην οποία εξετάστηκαν οι όροι που τίθενται στις Αποφάσεις Έγκρισης των Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) των αιολικών πάρκων και κατά πόσο επιτελούν τον ρόλο τους ως προς την προστασία της орνιθοπανίδας. Η ανάλυση κατέδειξε ότι οι διαφορετικές προσεγγίσεις που ακολουθούνται αποδυναμώνουν το πλαίσιο προστασίας, δημιουργούν ανισότητες μεταξύ επενδυτών και τελικά μπορεί να οδηγήσουν σε απαξίωση των ίδιων των κανόνων προστασίας.

Βιώσιμη Ανάπτυξη

Μετά από πολύμηνες διαπραγματεύσεις, στο τέλος του 2020 επήλθε συμφωνία για το ύψος του νέου ευρωπαϊκού προϋπολογισμού, του νέου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027, ύψους €1,2 τρις ευρώ. Στους πόρους του προϋπολογισμού είχαν προστεθεί και επιπλέον €800 δις από το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο αποτελεί έκτακτο πακέτο ενίσχυσης (NextGenerationEU) για την ανοικοδόμηση της ευρωπαϊκής οικονομίας μετά την πανδημία COVID-19. Με σημαντικά ποσοστά, της τάξης του 30% για το κλίμα και 7,5-10% για τη βιοποικιλότητα του ΠΔΠ και 37% συνδυαστικά για τις δύο θεματικές προτεραιότητες του NextGenerationEU, η πράσινη μετάβαση αποτελεί κεντρική δέσμευση για την αξιοποίηση των πόρων. Με την έγκριση των κανονισμών των επιμέρους ευρωπαϊκών ταμείων εντός του 2021, ξεκίνησε εκ νέου ο σχεδιασμός αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων από τα κράτη μέλη.

Το Green Tank εστίασε στον εθνικό σχεδιασμό μέσω του έργου «Ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις για ένα βιώσιμο μέλλον» που συγχρηματοδοτήθηκε από τρία ιδρύματα: το Cyclades Preservation Fund, το Ionian Environment Foundation και το Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη και Κάρμεν Κωνσταντακοπούλου καθώς και στον περιφερειακό σχεδιασμό ειδικά στο Νότιο Αιγαίου, τα Ιόνια Νησιά και την Πελοπόννησο. Ειδικότερα, δημοσίευσε ανασκόπηση των ευκαιριών χρηματοδότησης για τη χώρα και τις περιφέρειες της για δράσεις που συνδυάζουν την επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της Ένωσης με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η έκθεση παρουσίασε, επίσης, τις προοπτικές πράσινου μετασχηματισμού επιλεγμένων τομέων της οικονομίας: της ενέργειας, του τουρισμού και της πρωτογενούς παραγωγής, αναδεικνύοντας επιπλέον, πως μπορεί να θωρακιστεί το φυσικό περιβάλλον και η πλούσια βιοποικιλότητα της Ελλάδας.

Στο πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η πρόταση του Green Tank για τη δημιουργία μίας διακριτής ταυτότητας για τη φύση, Nature Greece, η οποία επιλέχθηκε προς χρηματοδότηση από τους πόρους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Παράλληλα, το Green Tank, διακριτά ή από κοινού με συνεργαζόμενους φορείς και οργανώσεις, κατέθεσε σχόλια και προτάσεις κατά την κατάρτιση επιλεγμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων νέας περιόδου 2021-2027, του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Γεωργική Πολιτική 2023-2027. Επιπλέον, ενόψει της υποβολής Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επισήμανε, μαζί και με άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, την ανάγκη για ευρύτερο και πιο συμμετοχικό σχεδιασμό.

Στο τέλος του 2021, ενημερωθήκαμε για την έγκριση του έργου «Συμμαχία για την Αειφόρο Τοπική Ανάπτυξη (ΣυμΑΤΑ)» στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund, με φορέα υλοποίησης το MedINA και εταίρο το Green Tank διάρκειας ενός έτους. Στόχος του έργου είναι η ενδυνάμωση και δικτύωση περιφερειακών οργανισμών της κοινωνίας των πολιτών (ΚτΠ) με δράση για την αειφόρο τοπική ανάπτυξη.

Δίκαιη Μετάβαση

Το 2021 ήταν χρονιά σχεδιασμού της Δίκαιης Μετάβασης σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Μετά την επίσημη υιοθέτηση του Κανονισμού για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης άνοιξε ο δρόμος για την κατάρτιση των εδαφικών σχεδίων για τις υπό μετάβαση περιφέρειες και τον προγραμματισμό της αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων από τα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα ήταν το πρώτο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κατέθεσε τα τρία εδαφικά σχέδια δίκαιης μετάβασης για τη Δυτική Μακεδονία, τη Μεγαλόπολη και τα νησιά του Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης, καθώς και το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης για έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Οκτώβριο του 2021.

Το Green Tank παρακολούθησε στενά τις εξελίξεις, συμμετέχοντας στην πλατφόρμα για τη Δίκαιη Μετάβαση της ΕΕ (Just Transition Platform) που λειτουργεί παράλληλα με την πλατφόρμα για τη μετάβαση των λιγνιτικών περιφερειών της (Coal Regions in Transition Platform) Στο πλαίσιο αυτό συνεργάστηκε με οργανώσεις από διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες, ειδικά στο πλαίσιο της συμμαχίας Europe Beyond Coal με κοινές δράσεις και τοποθετήσεις.

Σε εθνικό επίπεδο, το Green Tank συμμετείχε ενεργά σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας και των διαβουλεύσεων που οργανώθηκαν, καταθέτοντας προτάσεις σχετικές τόσο με τη διακυβέρνηση της Δίκαιης Μετάβασης όσο και με το περιεχόμενο των χρηματοδοτικών προτεραιοτήτων. Επίσης, ήταν ενεργό μέλος της Περιφερειακής Ομάδας της Δίκαιης Μετάβασης στη Δυτική Μακεδονία. Για όλες τις εξελίξεις της Δίκαιης Μετάβασης δημοσίευσε ενημερωτικό δελτίο τον Ιούνιο και τον Δεκέμβριο.

Ειδικότερα, όσον αφορά στη διακυβέρνηση, έμφαση εκ μέρους του Green Tank δόθηκε στην ανάγκη εξασφάλισης της συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών, της νεολαίας, παραγωγικών φορέων καθώς και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών τόσο στον σχεδιασμό όσο και στην υλοποίηση της Δίκαιης Μετάβασης καθώς παρατηρήθηκε ότι ο σχεδιασμός ήταν αρκετά συγκεντρωτικός. Προς αυτή την κατεύθυνση οργανώθηκαν δύο συμμετοχικά διαδικτυακά εργαστήρια με τοπικούς φορείς της Δυτικής Μακεδονίας και παρουσιάστηκε έκθεση για την Διακυβέρνηση της Δίκαιης Μετάβασης αντλώντας από την εμπειρία σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Όσον αφορά στο περιεχόμενο των χρηματοδοτικών προτεραιοτήτων, οι δράσεις επικεντρώθηκαν στην ανάγκη οι χρηματοδοτήσεις να μην κατευθυνθούν σε επενδύσεις σε ορυκτά καύσιμα αλλά σε πραγματικά πράσινες, βιώσιμες και οικονομικά αποδοτικές επιλογές, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, επισημάνθηκε η ανάγκη για υποστήριξη των ενεργειακών κοινοτήτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας από τις τοπικές κοινωνίες και την τοπική αυτοδιοίκηση. Η ανασκόπηση για τις ενεργειακές κοινότητες στη χώρα και ειδικά στις λιγνιτικές περιοχές που δημοσίευσε το Green Tank υποστηρίζει περαιτέρω αυτές τις επισημάνσεις. Τα στοιχεία της ανασκόπησης παρουσιάστηκαν και στην Πλατφόρμα για τη Δίκαιη Μετάβαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σε συνεργασία με τους Δήμους Φλώρινας και Πρεσπών, το Green Tank συνέβαλε στη δημιουργία μία τέτοιας ενεργειακής κοινότητας που θα καλύπτει τις ανάγκες των δύο δήμων μέσω της εγκατάστασης ενός φωτοβολταϊκού συστήματος. Την ίδια στιγμή το Green Tank διατήρησε την επικοινωνία με ενεργούς πολίτες της Δυτικής Μακεδονίας που επιδιώκουν να δημιουργήσουν μία ενεργειακή κοινότητα.

Παράλληλα, το Green Tank ανέδειξε την ανάγκη αξιοποίησης των αυξημένων εσόδων από τη δημοπράτηση των δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ώστε να εξασφαλιστεί συμπληρωματική εθνική χρηματοδότηση για τη Δίκαιη Μετάβαση μέσω του Πράσινου Ταμείου.

Την ίδια στιγμή, εξακολούθησε τις προσπάθειες εμπλουτισμού της δημόσιας συζήτησης γύρω από τα θέματα της Δίκαιης Μετάβασης, με δράσεις όπως η συν-διοργάνωση ενημερωτικής διαδικτυακής εκδήλωσης με το ελληνικό γραφείο του Ιδρύματος Heinrich-Boell, η συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης καθώς και με σειρά ομιλιών, παρεμβάσεων και άρθρων στον τύπο.

Τέλος, διατηρήσαμε και ενισχύσαμε τις συνεργασίες μας με οργανώσεις στα Δυτικά Βαλκάνια, παρακολουθώντας το έργο της Πρωτοβουλίας για την υποστήριξη της μετάβασης των λιγνιτικών περιφερειών στα Δυτικά Βαλκάνια και την Ουκρανία. Ειδικότερα, αντλώντας από την εμπειρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που οδήγησε στη δημιουργία διακριτού Ταμείου για τη Δίκαιη Μετάβαση, σε συνεργασία με την οργάνωση CEE Bankwatch ολοκληρώσαμε έκθεση στην οποία υπογραμμίζεται η ανάγκη για ένα Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης για τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και, χρησιμοποιώντας ένα ειδικό μοντέλο, διερευνάται η κατανομή των πόρων θα γίνει με όσο το δυνατόν πιο δίκαιο τρόπο, η οποία παρουσιάστηκε στις αρχές του 2022.

Συνεργασίες – Συμμαχίες

Κύρια προσέγγιση στον τρόπο λειτουργίας του Green Tank είναι η καλλιέργεια διάδρασης και συνεργασίας με οργανώσεις, φορείς και οργανισμούς. Το 2021 προσηλωμένοι σε αυτή τη προσέγγιση εμβάθυναμε σε ήδη υφιστάμενες συνεργασίες και δημιουργήσαμε καινούριες στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η έναρξη υλοποίησης του έργου «Γνωρίζω – Συμμετέχω – Προστατεύω» στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund, με φορέα υλοποίησης την iSea και εταίρο το Green Tank είναι μία τέτοια περίπτωση. Πρόκειται για ένα έργο που ενώ επικεντρώνεται στην κλιματική κρίση, την απώλεια της βιοποικιλότητας και τη ρύπανση από πλαστικά, διατρέχει οριζόντια τις δράσεις μας καθώς έχει πρωταρχικό σκοπό την ενδυνάμωση των πολιτών, και ειδικά των νέων, στη συμμετοχή τους στη χάραξη περιβαλλοντικών πολιτικών. Ειδικότερα το έργο αυτό παρέχει ευκαιρίες ενημέρωσης των πολιτών και κυρίως φοιτητών και φοιτητριών σχετικά με τις επιστημονικές και πολιτικές εξελίξεις γύρω από τις επιλεγμένες θεματικές καθώς και κατάρτισης σχετικά με τα εργαλεία και τα μέσα παρέμβασης που έχει στη διάθεση του ένας ενεργός πολίτης.

Ο παρακάτω κατάλογος περιλαμβάνει τους κύριους φορείς με τους οποίους συνεργαστήκαμε εντός του 2021 και τις σταθερές συμμαχίες – δίκτυα στα οποία συμμετέχουμε:

- Αλκυόνη
- ΑΡΙΩΝ
- Αρκτούρος
- ΑΡΧΕΛΩΝ
- Δήμος Πρεσπών
- Δήμος Φλώρινας
- Δράση για την Άγρια Ζωή
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
- Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης
- Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
- ΕΝΤΕΓΚΡΑ Ι.Κ.Ε.
- Ένωση Προστασίας Φυσικού & Πολιτιστικού Περιβάλλοντος Κορινθιακού-Πατραϊκού «Ο ΝΗΡΕΑΣ»
- Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ – Γραφείο Ελλάδας
- Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών
- Ινστιτούτο Κητολογικών Ερευνών Πέλαγος
- Αλκυόνη
- ΑΡΙΩΝ
- Αρκτούρος
- ΑΡΧΕΛΩΝ
- Δήμος Πρεσπών
- Δήμος Φλώρινας
- Δράση για την Άγρια Ζωή
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
- Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης
- Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
- ΕΝΤΕΓΚΡΑ Ι.Κ.Ε.
- Ένωση Προστασίας Φυσικού & Πολιτιστικού Περιβάλλοντος Κορινθιακού-Πατραϊκού «Ο ΝΗΡΕΑΣ»
- Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ – Γραφείο Ελλάδας
- Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών
- Ινστιτούτο Κητολογικών Ερευνών Πέλαγος
- ΑΝΙΜΑ
- AirClim
- Καλλιστώ
- Κίνηση Πολιτών για την Προστασία του Ποταμού Αώου «Protect Aous»
- Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο (MedINA)
- Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης
- Ομοσπονδία Οικολογικών Οργανώσεων Κορινθιακού Κόλπου «Η Αλκυών»
- Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ)
- Οργάνωση Γη
- ΠΑΝΔΟΙΚΟ
- Περιβαλλοντική Πρωτοβουλία Μαγνησίας
- Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
- Πίνδος Περιβαλλοντική
- Σύλλογος Τουλίπα Γουλιμή
- Φίλοι της Φύσης
- Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Δέλτα Έβρου και Σαμοθράκης
- Association of International Affairs (AMO)
- Basque Centre for Climate Change - bc3

- Bomiasto
- Bond Beter Leefmilieu
- CAN (Climate Action Network) Europe
- Cambridge University
- Carbon Market Watch
- CEE Bankwatch
- ClientEarth
- Cyclades Preservation Fund
- Ecocity
- Ecologic
- ECOMED
- EBC - Europe Beyond Coal
- EEB – European Environmental Bureau
- Eko-Svest
- Friends of the Earth – Bulgaria
- Germanwatch
- Greenpeace
- Impact Hub Athens
- IIED – International Institute for the Environment and Development
- Institute for European Environmental Policy (IEEP)
- International Institute for Sustainable Development (IISD)
- Ionian Environment Foundation
- iSea
- MEDASSET
- MOm
- Nature Conservation Consultants (NCC)
- Polish Green Network
- Stockholm Environment Institute (SEI)
- Swedish Society for Nature Conservation (SSNC)
- TMG - Think Tank for Sustainability
- University of Warwick
- World Information Service on Energy – WISE
- WWF

Συμμαχίες – Δίκτυα

- Balkan Coal Network
- CAN (Climate Action Network) Europe
- EBC – Europe Beyond Coal
- Think Sustainable Europe

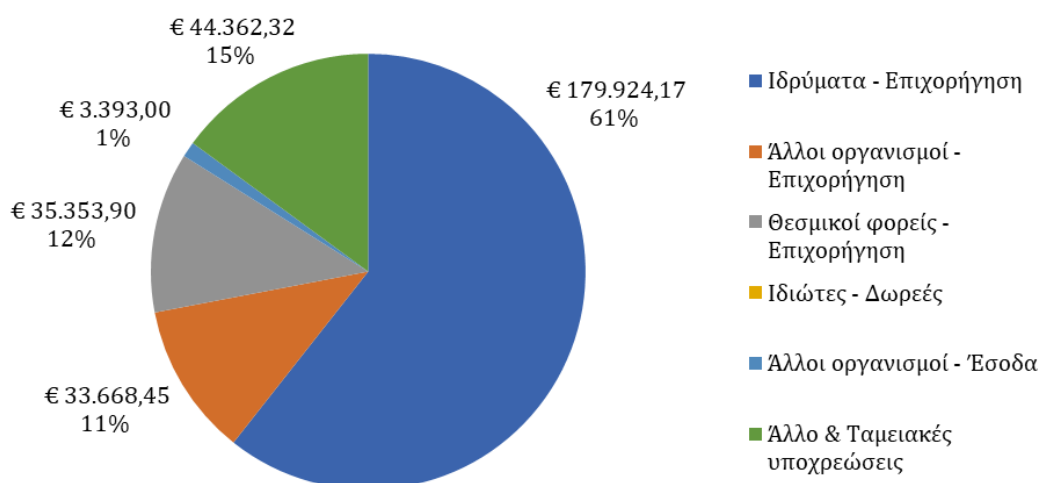
Οικονομικά στοιχεία 2021

Το 2021 ξεκίνησε με γερή οικονομική βάση και με την προοπτική για την εκκίνηση νέων έργων που είχαν εγκριθεί ήδη από την προηγούμενη χρονιά. Λάβαμε επίσης θετικές απαντήσεις για αρκετές από τις προτάσεις επιχορηγήσεων που είχαμε υποβάλει και διερευνήσαμε την πιθανότητα νέων συνεργασιών, ενώ υποβάλαμε και νέες προτάσεις για συνεργασίες και επιχορηγήσεις έργων.

Αναλυτικότερα οι πηγές χρηματοδότησης του Green Tank:

Ιδρύματα – Επιχορήγηση	179.924,17
- European Climate Foundation - Cyclades Preservation Fund - Ionian Environment Foundation	
Άλλοι οργανισμοί – Επιχορήγηση	33.688,45
- Client Earth - MedINA - University of Warwick	
Θεσμικοί φορείς – Επιχορήγηση	35.353,90
- Active Citizens Fund Greece – EEA Grants - Ευρωπαϊκή Επιτροπή (LIFE ETX)	
Ιδιώτες – Δωρεές	-
Έσοδα – Άλλοι οργανισμοί	3.393,00
- Διεθνές Κέντρο Ελληνικών και Μεσογειακών Σπουδών (ΔΙΚΕΜΕΣ) - Ίδρυμα Μποδοσάκη	
Άλλο (Εισφορά εταίρων, Επιχορήγηση COVID-19, τόκοι, κτλ)	13.036,62
Ταμειακές Υποχρεώσεις & Προκαταβολές 2020	31.325,70
Χρηματικά διαθέσιμα (1/1/2021)	56.326,88
Σύνολο	€ 353.028,72

Οι πηγές των (νέων) χρηματοδοτήσεων που εξασφαλίστηκαν εντός του 2021 του Green Tank ύψους εξαιρώντας δηλαδή, τα χρηματικά διαθέσιμα την 1/1/2021, αποτυπώνεται στο ακόλουθο διάγραμμα:

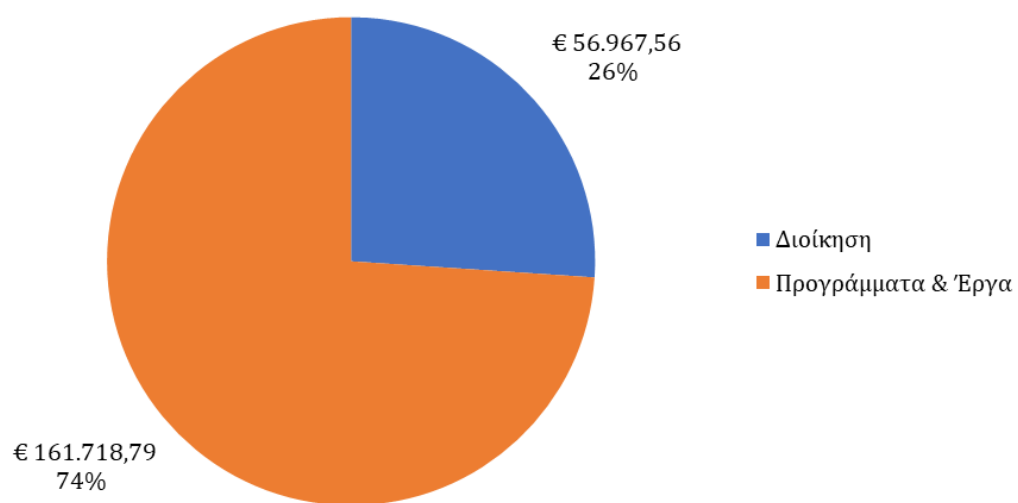

Όσον αφορά στις δαπάνες, το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών αφορά στην υλοποίηση των προγραμμάτων του Green Tank, δηλαδή των έργων και των δράσεων μας.

Αναλυτικότερα οι δαπάνες μας:

Διοίκηση (Έξοδα διοίκησης & Ταμειακές Υποχρεώσεις)	56.967,56
Επικοινωνία	0
Προγράμματα - Έργα	161.718,79
Υπόλοιπο διαθέσιμο (31/12/2021)	134.342,37
ΣΥΝΟΛΟ	€ 353.028,72

Η κατανομή των δαπανών του Green Tank κατά το 2021, δηλαδή, εξαιρώντας το υπόλοιπο διαθέσιμο στις 31/12/2021, αποτυπώνεται ως εξής:

Παράρτημα - Δράσεις του Green Tank 2021

Εκθέσεις - Αναλύσεις

1. [Ευρωπαϊκός Κλιματικός Νόμος](#), 11.2.2021
2. [Τεχνο-οικονομική αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων για την Πτολεμαΐδα 5](#), 23.4.2021
3. [Περιβαλλοντικοί όροι αιολικών πάρκων: αξιολόγηση προσεγγίσεων και προτάσεις βελτίωσης](#), 30.4.2021
4. [Οι ΑΠΕ υποσκελίζουν το ορυκτό αέριο το πρώτο τετράμηνο του έτους](#), 31.05.2021
5. [Ευκαιρίες χρηματοδότησης για ένα βιώσιμο μέλλον](#), 11.06.2021
6. [Η πορεία της Δίκαιης Μετάβασης στη Δυτική Μακεδονία- Ψηφιακά εργαστήρια διαβούλευσης: Συμπεράσματα και προτάσεις](#), 18.06.2021
7. [2005-2020: Αναλύοντας το χρηματιστήριο ρύπων σε Ευρώπη και Ελλάδα](#), Σύνοψη αποτελεσμάτων έκθεσης, 12.07.2021
8. [Η Διακυβέρνηση της Δίκαιης Μετάβασης στην Ελλάδα και την Ευρώπη](#), 19.07.2021
9. [Οι ενεργειακές κοινότητες στις λιγνιτικές περιοχές της Ελλάδας](#), 22.11.2021

Συμμετοχή σε διαβουλεύσεις

1. Συμμετοχή στη διαδικτυακή [1η Διαβούλευση επί του ΕΠ Περιβάλλον, Ενέργεια & Κλιματική Αλλαγή](#), 23.1.2021
2. Συμμετοχή στη διαδικτυακή [1η Διαβούλευση επί του ΕΠ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ](#), 23.1.2021
3. Συμμετοχή στη [δημόσια διαβούλευση για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών \(ΣΕΔΕ\)](#) 05.02.2021
4. Συμμετοχή στη διαβούλευση του ΑΔΜΗΕ για το [Σχέδιο Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ της περιόδου 2022 – 2031](#) 05.02.2021
5. Συμμετοχή στη διαβούλευση για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) στο πλαίσιο της κατάρτισης του νέου Περιφερειακού Προγράμματος (ΠΠ) 2021-2027 της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 18.2.2021.
6. Συμμετοχή στη διαβούλευση για το νέο Περιφερειακό Πρόγραμμα (2021-2027) της Περιφέρειας Πελοποννήσου, 28.2.2021.
7. Συμμετοχή στην ιεράρχηση αναγκών που προέκυψαν από τη SWOT ανάλυση για το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής 2021-2027, 15.3.2021.
8. Σχόλια [επί του Εδαφικού Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης \(ΕΣΔΙΜ\) Δυτικής Μακεδονίας](#), 18.03.2021
9. [Συμμετοχή στην ευρωπαϊκή διαβούλευση για την αποκατάσταση της φύσης](#), 05.04.2021
10. [Σχόλια και προτάσεις του Green Tank για το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης](#) 26.04.2021
11. Συμβολή στην ηλεκτρονική διαβούλευση επί του Κειμένου Βασικών Αρχών (Concept Paper) για το Περιφερειακό Πρόγραμμα Νότιο Αιγαίο, 2021-2027, 08.06.2021
12. Συμβολή στη διαβούλευση καταθέτοντας κείμενο σχολίων επί του Κειμένου Βασικών Αρχών (Concept Paper) για το Περιφερειακό Πρόγραμμα Πελοποννήσος 2021-2027, 08.06.2021

13. Συμβολή στη διαβούλευση καταθέτοντας κείμενο σχολίων επί του Κειμένου Βασικών Αρχών (Concept Paper) για το Περιφερειακό Πρόγραμμα Νότιο Αιγαίο 2021-2027, 14.06.2021
14. Συμμετοχή στη διαδικασία αναθεώρησης της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και ειδικότερα στα Εργαστήρια Επιχειρηματικής ανακάλυψης στους παρακάτω τομείς προτεραιότητας, 14 Ιουνίου 2021: Τουρισμός Εμπειρίας & Πολιτισμός, ενότητα «Θεματικός Τουρισμός» / 17 Ιουνίου 2021: Γαλάζια Οικονομία, ενότητα «Θαλάσσιος Τουρισμός» / Τετάρτη 23 Ιουνίου 2021: Αγοροδιατροφή, ενότητα «Ελιά-Λάδι»
15. [Σχόλια Green Tank στα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης](#) και στο Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2027, 25.06.2021
16. [Νομοσχέδιο ΥΠΕΝ: Στήριξη στις λιγνιτικές περιοχές, αποδυνάμωση του ΟΦΥΠΕΚΑ](#), Ακρόαση φορέων στη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Ελλήνων, 16.07.2021
17. [Σχόλια στη δημόσια διαβούλευση για τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις](#), 02.08.2021
18. [Συμμετοχή στη διαβούλευση για το Σχέδιο Προγράμματος "Νότιο Αιγαίο 2021-2027"](#) σε συνεργασία με το Cyclades Preservation Fund (CPF), Κοινό Δελτίο Τύπου «Ευρωπαϊκές Χρηματοδοτήσεις 2021-2027: Να αξιοποιηθούν όλες οι δυνατότητες προς μια Πράσινη Μετάβαση στο Νότιο Αιγαίο», 05.10.2021
19. [Σχόλια στο νομοσχέδιο του ΥΠΕΝ για ενεργειακά ζητήματα και συμμετοχή στην ακρόαση φορέων στη Βουλή](#), 11.10.2021
20. [Σχόλια στο νομοσχέδιο του ΥΠΑΝ για τη Δίκαιη Μετάβαση](#), 19.10.2021
21. [Ευρωπαϊκές Χρηματοδοτήσεις 2021-2027: Προς μια Πράσινη Μετάβαση για τα Ιόνια Νησιά](#), Κοινό Δελτίο Τύπου με το Ίδρυμα Περιβάλλοντος Ιονίων Νήσων για τη συμμετοχή στη διαβούλευση του Περιφερειακού Προγράμματος Ιονίων Νήσων 2021-2027, 21.10.2021
22. [Σχόλια στο ενδιαμέσο κείμενο Διαβούλευσης του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Γεωργικής Πολιτικής \(ΚΓΠ\) 2023- 2027](#), Κοινό κείμενο με το Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο, MedINA, 01.11.2021
23. [Σχόλια στο σχέδιο νόμου «Αναπτυξιακός Νόμος- Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη»](#), 17.11.2021
24. Συμμετοχή στη δημόσια διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά στη σύσταση του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση των κοινωνικών και εργασιακών πτυχών της δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα, 19.11.2021
25. [Σχόλια Green Tank στη δημόσια διαβούλευση επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών «Οργανώσεις Κοινωνίας Πολιτών, εθελοντική απασχόληση και λοιπές διατάξεις»](#), 22.11.2021
26. [Κοινή Δήλωση και πρόσθετα Σχόλια στο σχέδιο νόμου για τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών](#), Κοινή Δήλωση 293 Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών και κατάθεση σχολίων, 24.11.2021
27. [Ακρόαση φορέων για τη Δίκαιη Μετάβαση στη Βουλή](#), ν/σχ ΥΠΑΝ, 07.12.2021
28. [Σχόλια επί των Παρεμβάσεων του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής \(ΚΓΠ\) 2023- 2027](#), συμμετοχή στη 2^η διαβούλευση του ΣΣ της ΚΓΠ, 01,02,03.12.2021 και κατάθεση κοινού κειμένου σχολίων με MedINA, 08.12.2021
29. [Υπόμνημα για το σχέδιο νόμου για τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών](#), 10.12.2021

Κοινές δράσεις

1. [Κοινό αίτημα 17 ΜΚΟ για την απολιγνιτοποίηση της Τσεχίας](#), 24.2.2021
2. Κοινό Δελτίο Τύπου 30 ΜΚΟ: [Διαμαρτυρία χιλιάδων πολιτών και ύστατη έκκληση στον Πρωθυπουργό για προστασία της φύσης](#), 3.3.2021
3. [Letter to the Commission about the Territorial Just Transition Plans](#), Joint action with other NGOs on the principles Territorial Just Transition Plans should follow, 19.3.2021
4. Κοινό Δελτίο Τύπου 70 ΜΚΟ: [Η Κοινωνία των Πολιτών απαιτεί το Ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης να προτεραιοποιήσει τη δημιουργία μιας πιο πράσινης και δίκαιης κοινωνίας](#), 23.03.2021
5. [How the EU Modernisation Fund can be a driver for the fossil-free energy transformation](#), Joint Policy Briefing with CAN, EEB, Bankwatch, ZaZemiata and CDE, 26.4.2021
6. [Κοινή έκκληση για την προστασία των καρχαριών στην Ελλάδα](#), 27.04.2021
7. Κοινο Δελτίο Τύπου 17 ΜΚΟ: [Πρόστιμο για παραβίαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην Ελαφόνησο](#), 27.04.2021
8. Κοινή επιστολή 50 ευρωπαϊκών οργανώσεων: [Σταματήστε την επέκταση των υποδομών ορυκτού αερίου](#), 25.05.2021
9. Κοινό Δελτίο Τύπου 31 ΜΚΟ για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος: [Ενώνουμε τις φωνές μας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος](#), 03.06.2021
10. Κοινή επιστολή με 149 ΜΚΟ για τον αποκλεισμό των υποδομών ορυκτού αερίου από την βιώσιμη ταξινόμια, [Το ορυκτό αέριο δεν είναι "πράσινο"](#), 23.09.2021
11. [Συμμετοχή στη διαβούλευση για το Σχέδιο Προγράμματος "Νότιο Αιγαίο 2021-2027"](#) σε συνεργασία με το Cyclades Preservation Fund (CPF), Κοινό Δελτίο Τύπου «Ευρωπαϊκές Χρηματοδοτήσεις 2021-2027: Να αξιοποιηθούν όλες οι δυνατότητες προς μια Πράσινη Μετάβαση στο Νότιο Αιγαίο», 05.10.2021
12. [Έκκληση ευρωπαϊκών περιβαλλοντικών ΜΚΟ ενόψει της COP26](#), Δελτίο Τύπου CAN-συμμετοχή στην καμπάνια 100%RES, 20.10.2021
13. [Ευρωπαϊκές Χρηματοδοτήσεις 2021-2027: Προς μια Πράσινη Μετάβαση για τα Ιόνια Νησιά](#), Κοινό Δελτίο Τύπου με το Ίδρυμα Περιβάλλοντος Ιονίων Νήσων για τη συμμετοχή στη διαβούλευση του Περιφερειακού Προγράμματος Ιονίων Νήσων 2021-2027, 21.10.2021
14. [Το ορυκτό αέριο δεν είναι βιώσιμη επένδυση](#), κοινή επιστολή προς τα μέλη της Επιτροπής Επενδύσεων του Ταμείου Εκσυγχρονισμού των Green Tank, European Environmental Bureau, CEE Bankwatch Network, Bomiasto, CAN Europe και Friends of the Earth Bulgaria, 25.10.2021
15. [Διαδικτυακή συζήτηση – Ιόνια Νησιά 2021-2027](#), Ενημερωτική διαδικτυακή συζήτηση στο πλαίσιο της προετοιμασίας των Ιονίων Νήσων για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027 σε συνεργασία με το Ίδρυμα Περιβάλλοντος Ιονίων Νήσων και με την υποστήριξη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, 10.11.2021
16. [Προοπτικές πράσινης μετάβασης στα Ιόνια Νησιά](#), Κοινό Δελτίο Τύπου με το Ίδρυμα Περιβάλλοντος Ιονίων Νήσων για τα συμπεράσματα της διαδικτυακής συζήτησης «Ιόνια Νησιά 2021-2027», 12.11.2021
17. [Κοινή Δήλωση και πρόσθετα Σχόλια στο σχέδιο νόμου για τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών](#), Κοινή Δήλωση 293 Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών και κατάθεση σχολίων, 24.11.2021

18. Κοινή επιστολή 150 ΜΚΟ προς τον Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Frans Timmermans και στον Ευρωπαίο Επίτροπο Viginijus Sinkevičius, [Η αποκατάσταση της φύσης καθοριστική για την επιτυχία του Green Deal](#), 14.12.2021
19. [Ταχύτερη κατάργηση των δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπών ζητούν ΜΚΟ και δεξαμενές σκέψης](#), Κοινή επιστολή προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με 6 οργανώσεις, 16.12.2021

Δελτία τύπου – Ανακοινώσεις

1. [Μία ανασκόπηση του Ευρωπαϊκού Κλιματικού Νόμου](#), 11.2.2021
2. [Κοινό αίτημα 17 ΜΚΟ για την απολιγνιτοποίηση της Τσεχίας](#), 24.2.2021
3. Κοινό Δελτίο Τύπου 30 ΜΚΟ: [Διαμαρτυρία χιλιάδων πολιτών και ύστατη έκκληση στον Πρωθυπουργό για προστασία της φύσης](#), 3.3.2021
4. Κοινό Δελτίο Τύπου 70 ΜΚΟ: [Η Κοινωνία των Πολιτών απαιτεί το Ελληνικό Σχέδιο Ανάκαμψης να προτεραιοποιήσει τη δημιουργία μιας πιο πράσινης και δίκαιης κοινωνίας](#), 23.03.2021
5. [Κείμενο παρατηρήσεων επί του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας](#), 5.4.2021
6. [Οριστικό τέλος για τις λιγνιτικές μονάδες Καρδιάς και Αμυνταίου](#), 6.4.2021
7. [Τέλος του δρόμου για τον ΑΗΣ Αμυνταίου](#), 9.04.2021
8. [Εναλλακτικές λύσεις για την Πτολεμαΐδα 5](#), 20.04.2021
9. [Κοινή έκκληση για την προστασία των καρχαριών στην Ελλάδα](#), 27.04.2021
10. Κοινό Δελτίο Τύπου 17 ΜΚΟ: [Πρόστιμο για παραβίαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην Ελαφρόνησο](#), 27.04.2021
11. Κοινή επιστολή 50 ευρωπαϊκών οργανώσεων: [Σταματήστε την επέκταση των υποδομών ορυκτού αερίου](#), 25.05.2021
12. Κοινό Δελτίο Τύπου 31 ΜΚΟ για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος: [Ενώνουμε τις φωνές μας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος](#), 03.06.2021
13. Κοινό ΔΤ με την iSea: [Εκδήλωση έναρξης του έργου «Γνωρίζω-Συμμετέχω-Προστατεύω το περιβάλλον»](#), 28.06.2021
14. [Τάσεις στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα](#), 12.07.2021
15. [Διερεύνηση της διακυβέρνησης και των κοινωνικών επιπτώσεων του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Έβρου](#), 05.08.2021
16. [Συμμετοχή στη διαβούλευση για το Σχέδιο Προγράμματος “Νότιο Αιγαίο 2021-2027” σε συνεργασία με το Cyclades Preservation Fund \(CPF\)](#), Κοινό Δελτίο Τύπου «Ευρωπαϊκές Χρηματοδοτήσεις 2021-2027: Να αξιοποιηθούν όλες οι δυνατότητες προς μια Πράσινη Μετάβαση στο Νότιο Αιγαίο», 05.10.2021
17. [Έκκληση ευρωπαϊκών περιβαλλοντικών ΜΚΟ ενόψει της COP26](#), Δελτίο Τύπου CAN-συμμετοχή στην καμπάνια 100%RES, 20.10.2021
18. [Ευρωπαϊκές Χρηματοδοτήσεις 2021-2027: Προς μια Πράσινη Μετάβαση για τα Ιόνια Νησιά](#), Κοινό Δελτίο Τύπου με το Ίδρυμα Περιβάλλοντος Ιονίων Νήσων για τη συμμετοχή στη διαβούλευση του Περιφερειακού Προγράμματος Ιονίων Νήσων 2021-2027, 21.10.2021
19. [Προοπτικές πράσινης μετάβασης στα Ιόνια Νησιά](#), Κοινό Δελτίο Τύπου με το Ίδρυμα Περιβάλλοντος Ιονίων Νήσων για τα συμπεράσματα της διαδικτυακής συζήτησης «Ιόνια Νησιά 2021-2027», 12.11.2021
20. [Ανασκόπηση εξελίξεων: Οι ενεργειακές κοινότητες στις λιγνιτικές περιοχές της Ελλάδας](#), Δελτίο Τύπου, 22.11.2021

21. [Κοινή Δήλωση και πρόσθετα Σχόλια στο σχέδιο νόμου για τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών](#), Κοινή Δήλωση 293 Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών και κατάθεση σχολίων, 24.11.2021

Ενημερωτικό Δελτίο

1. [Εξελίξεις της Δίκαιης Μετάβασης σε Ελλάδα και Ευρώπη](#), Ιούλιος 2021
2. [Εξελίξεις της Δίκαιης Μετάβασης σε Ελλάδα και Ευρώπη](#), Δεκέμβριος 2021

Άρθρα γνώμης

1. [Απολιγνιτοποίηση και Δίκαιη Μετάβαση: αιτίες, απειλές και προκλήσεις](#), Heinrich Boell, 25.1.2021
2. [Ενεργειακές κοινότητες και δίκαιη μετάβαση στη μεταλιγνιτική εποχή](#), Heinrich Boell, 25.1.2021
3. [Εκχωρούνται οι προστατευόμενες περιοχές στο Υπουργείο Ανάπτυξης](#), ΤΟ ΒΗΜΑ, 25.2.2021
4. [Οι ενεργειακές κοινότητες αναπόσπαστος κρίκος για ένα δίκαιο μεταλιγνιτικό μέλλον](#), Energypress, 03.03.2021
5. [Οι ανοιχτές «πληγές» του Ευρωπαϊκού Κλιματικού Νόμου](#), Energypress, 16.3.2021
6. [Χρηματιστήριο Ρύπων και Δίκαιη Μετάβαση](#), Capital.gr, 7.4.2021
7. [Η Ευρωπαϊκή Ένωση μετά τον λιγνίτη και τον λιθάνθρακα](#), energia.gr, 28.4.2021
8. [6 λόγοι για την αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα](#), huffingtonpost.gr, 28.4.2021
9. [Μπορούν οι ενεργειακές κοινότητες να αντιμετωπίσουν τη νέα πραγματικότητα;](#) Energypress.gr, 10.05.2021
10. [Επιτροπή Φύση 2000 και εθνική πολιτική για τη φύση](#), Οικο-Ενημέρωση, τ. Μαΐου-Ιουνίου 2021, 21.05.2021
11. [Χρηματοδοτήσεις ώστε η πράσινη δέσμευση να γίνει πράξη](#), Οικονομικός Ταχυδρόμος, 05.06.2021
12. [Κοινή παρέμβαση των Λ. Ιωαννίδη, Λ. Τσικριτζή, Μ. Πετράκου, Ν. Μάντζαρη για τις ΑΠΕ](#), Χρόνος Κοζάνης, 17.06.2021
13. [Η πορεία της Δίκαιης Μετάβασης στη Δυτική Μακεδονία: τα αποτελέσματα των ψηφιακών εργαστηρίων διαβούλευσης](#), huffingtonpost.gr, 18.06.2021
14. [Η Ελλάδα μπροστά σε ένα νέο ενεργειακό σταυροδρόμι](#), Green Energy 2021, energypress 05.07.2021
15. [Κλιματική ουδετερότητα: Κλειδί η αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων](#), Capital.gr, 09.07.2021
16. [Σε κίνδυνο ο νέος οργανισμός για τη βιοποικιλότητα και το κλίμα](#), dasarxeio.com, 19.07.2021
17. [Γιατί μας αφορά η διακυβέρνηση της μετάβασης των λιγνιτικών μας περιοχών;](#) huffingtonpost.gr, 22.07.2021
18. [Ενεργειακά διλήμματα την εποχή της κλιματικής κρίσης](#), Το Βήμα της Κυριακής, 08.08.2021
19. [Δημοπράτηση δικαιωμάτων CO2 και λιγνιτικές περιοχές](#), energypress, 01.11.2021
20. [Ενεργειακές κοινότητες: καν' το όπως η Ιρλανδία!](#), Οικονομικός Ταχυδρόμος, 27.11.2021
21. [Αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών με σύμμαχο τη φύση](#), Εργοληπτικών Βήμα, έκδοση της Πανελλήνιας Ένωσης Συνδέσμων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, 27.11.2021

22. [Τέσσερις προκλήσεις και μια ελπίδα για το 2022](#), energypress, 23.12.2021
23. [Λιγνιτικές παρεκκλίσεις](#), energypress, 30.12.2021

Δηλώσεις

1. [Η διατήρηση της βιοποικιλότητας στις προκλήσεις για τη νέα χρονιά](#), ΤΟ ΒΗΜΑ της Κυριακής, 2.1.2021
2. [Η Δυναμική Είσοδος των Ανανεώσιμων Πηγών και ο Ρόλος της Αποθήκευσης](#), Energia.gr, 4.1.2021
3. [Η σημασία της δέουσας εκτίμησης στην περιβαλλοντική αδειοδότηση για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος](#), Καθημερινή της Κυριακής, 24.1.2021
4. [Διχάζει η διάταξη που φέρνει ιδιώτες επενδυτές σε περιοχές Natura](#), businessdaily.gr, 4.3.2021
5. [Natura: Το άρθρο 219, οι επενδύσεις και η δημιουργία αξίας](#), CRS Index, 4.3.2021
6. [Greek power utility forges ahead with corporate green financing](#), euractiv.com 17.3.2021
7. [Πατέλης σε EURACTIV: Η ΔΕΗ είναι ρεκλάμα για τον μετασχηματισμό της χώρας](#), euractiv.gr, 17.3.2021
8. [Η Ελλάδα φέρνει την απολιγνιτοποίηση μπροστά κατά 3 χρόνια, το 2025](#), 23.4.2021
9. [Πρώτη πηγή ενέργειας οι ΑΠΕ στην Ελλάδα, Οικονομικός Ταχυδρόμος](#), 29.4.2021
10. [Η Ελλάδα επισπεύδει την απεξάρτησή της από τον λιγνίτη εν μέσω κύματος αυξήσεων των τιμών άνθρακα](#), HIS Markit, 30.04.2021
11. [«Σωσίβιο» 1,4 τρισ. δολαρίων έως το 2030 για τις προστατευόμενες περιοχές](#), Οικονομικός Ταχυδρόμος, 04.05.2021
12. [Η διάσωση των ελληνικών Γκαλαπάγκος](#), Reporters United, 26.05.2021
13. [Nature Greece: μία νέα ταυτότητα προβολής της ελληνικής φύσης](#), ΒΗΜΑ της Κυριακής, 13.06.2021
14. [Ενεργειακές Κοινότητες: προβλήματα και ευκαιρίες ανάπτυξης](#), ΒΗΜΑ της Κυριακής, 20.06.2021
15. [Σχόλιο για την πρόοδο του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης](#), Οικονομικός Ταχυδρόμος, 27.06.2021
16. [Μέτρα Κομισιόν και χρηματιστήριο ρύπων](#), Political, 17.7.2021
17. [Δηλώσεις για τις καταστροφικές πυρκαγιές και την κλιματική κρίση στην Ελλάδα](#), Sputnik Newswires, 25.8.2021
18. [Σχόλιο για την αέρια ρύπανση στα Δυτικά Βαλκάνια](#), Οικονομικός Ταχυδρόμος, 13.09.2021
19. [Η Αθήνα αντιμέτωπη με την κλιματική κρίση](#), Tribune de Genève, 13.09.2021
20. [Σχόλιο για την ηλεκτροπαραγωγή στα νησιά](#), Investigate Europe και Reporters United, 21.09.2021
21. [ΑΠΕ και εκτόξευση τιμών](#), Οικονομικός Ταχυδρόμος, 11.10.2021
22. [Κλειδί οι ενεργειακές κοινότητες για τη Δίκαιη Μετάβαση και την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης](#), ΒΗΜΑ της Κυριακής, 07.11.2021
23. [Φιλόδοξοι αλλά απαιτητικοί οι στόχοι του εθνικού Κλιματικού Νόμου](#), Financial Times, 30.11.2021
24. [Αναγκαία η συμπερίληψη της τοπικής κοινωνίας για την επιτυχία της μετάβασης](#), Οικονομικός Ταχυδρόμος, 08.12.2021
25. [«Σύννεφα» στην πορεία της απολιγνιτοποίησης](#), pv magazine, 31.12.2021

Ομιλίες – Παρουσιάσεις

1. [Προτεραιότητα στη φύση: Εξελίξεις για την πολιτική στη διατήρηση της βιοποικιλότητας](#), στη διαδικτυακή «Πολιτική και εφαρμογή της διατήρησης της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα», στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ “Future Environmentalists – Linking EU Natural Capital Management to Field Research”, 13.1.2021
2. [Τεχνολογίες υδρογόνου: προκλήσεις και προοπτικές](#), Διαδικτυακή ημερίδα Ινστιτούτου Εναλλακτικών Πολιτικών ΕΝΑ «Δυνατότητες και προοπτικές από τη χρήση του πράσινου υδρογόνου», 18.1.2021
3. [Το πράσινο μονοπάτι της δίκαιης μετάβασης στη Δυτική Μακεδονία](#), 26.1.2021
4. [Περιβαλλοντικοί όροι αιολικών πάρκων: αξιολόγηση προσεγγίσεων και προτάσεις για βελτίωση](#), Κοινή παρουσίαση με την ΝCC στον διαδικτυακό διάλογο που οργανώνει το EPLO & οι Συκλήσεις, 11.2.2021
5. [Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή βιοποικιλότητα; Ένα πραγματικό δίλημμα](#), ομιλία στη διαδικτυακή εκδήλωση της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας της Φύσης, 22.02.2021
6. [Δίκαιη Μετάβαση, Βιώσιμη Ανάπτυξη & Πράσινη Επιχειρηματικότητα](#), διαδικτυακή εκδήλωση «Βιώσιμη Ανάπτυξη & Πράσινη Επιχειρηματικότητα» στη Δυτική Μακεδονία, Όμιλος Ενεργών Νέων Φλώρινας (ΟΕΝΕΦ), 3.3.2021.
7. [Ανεμογεννήτριες: ναι ή όχι](#), Ομιλία στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Στρατηγικές Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Καταστροφών και Κρίσεων» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στο πλαίσιο του μαθήματος «Ανθρωπογενές Περιβάλλον», 06.03.2021.
8. [Χρηματοδότηση για μία δίκαιη μετάβαση](#), διαδικτυακή συζήτηση με θέμα τη χρηματοδότηση της Δίκαιης Μετάβασης “Just Transition: The role of private capital” που διοργάνωσε το International Sustainable Finance Centre – ISFC, 10.3.2021.
9. [Η Δυτική Μακεδονία μετά τον λιγνίτη: Υπάρχουν δρόμοι βιώσιμης ευημερίας για όλους και όλες](#), διαδικτυακή εκδήλωση της Θεματικής Ομάδας Οικονομίας των Πρασίνων, 11.03.2021.
10. [Χωροκατακτητικά ξενικά είδη: Διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις](#), 5^η περιφερειακή συνάντηση INVALIDIS. 31.3.2021
11. [Στοιχεία ενός Εθνικού Κλιματικού Νόμου](#), Ινστιτούτο Βιώσιμης Ανάπτυξης EPLO, 8.4.2021
12. [Πόροι και απολιγνιτοποίηση στην Ελλάδα](#), Εκδήλωση Πέτρου Κόκκαλη, 22.4.2021
13. [Πρόγραμμα ενδυνάμωσης της κοινωνίας των πολιτών](#), Social Dynamo- Ίδρυμα Μποδοσάκη, 27.04.2021 και 28.05.2021
14. [Πρόγραμμα ενδυνάμωσης της κοινωνίας των πολιτών](#), Social Dynamo- Ίδρυμα Μποδοσάκη, 28.05.2021
15. [Ο ρόλος των ενεργειακών κοινοτήτων στον δρόμο για τη Δίκαιη Μετάβαση](#), ΟΦεΛΟΣ, 03.06.2021
16. [Συζήτηση για την Απολιγνιτοποίηση και τη Δίκαιη Μετάβαση](#), Μεταπτυχιακό Μάθημα «Χωρικές, Οικονομικές, Κοινωνικές και Νομικές Διαστάσεις της Ανάπτυξης και του Περιβάλλοντος των Ορεινών Περιοχών», ΕΜΠ, 05.06.2021
17. [Κλιματικός Νόμος: Ετοιμάζοντας την Οικονομία και την Κοινωνία για Αλλαγή](#), EPLO & COMPETEGR, 09.06.2021
18. [Δίκαιη ή Γρήγορη Μετάβαση στη Βόρεια Μακεδονία](#), σειρά Environmental Charters, που συνδιοργανώθηκε από την Eko-svest και το Friedrich Ebert Stiftung, 16.06.2021
19. [Προτάσεις για το Κλίμα και τη Φύση](#), διαδικτυακή εκδήλωση με τίτλο «Ποια πολιτική για τις ΑΠΕ; Υπερασπίζοντας ΚΑΙ το Κλίμα ΚΑΙ τη Φύση», Πράσινοι, 24.06.2021

20. [Κλιματική Κρίση, Νομοθεσία και Πολιτική](#), Μεταπτυχιακό μάθημα «Περιβαλλοντική Νομοθεσία, Περιβάλλον και Διοίκηση» του τμήματος Βιολογίας στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, 02.07.2021
21. [Προς ένα κλιματικά ανθεκτικό μέλλον μηδενικών εκπομπών: Ο Κλιματικός Νόμος της Ελλάδας](#), Βρετανική Πρεσβεία και WWF Ελλάς, 20.07.2021
22. [Συμμετοχή στο Energy Talks #1](#), Impact Hub Athens, 15.09.2021
23. [Το Green Tank για τη Δίκαιη Μετάβαση στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης \(ΔΕΘ\)](#), ΕΣΠΑ, ΔΕΘ, 14.09.2021
24. [Το Green Tank για τη Δίκαιη Μετάβαση στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης \(ΔΕΘ\)](#), ΔΕΘ, Enterprise Greece, 17. 09.2021
25. [Συμμετοχή στο “Εθνικό Συνέδριο για τη Δίκαιη Μετάβαση” στο Μαυροβούνιο](#), Eco-Team, 29.09.2021
26. [Η νεολαία διαμορφώνει το μέλλον της Νοτιοανατολικής Ευρώπης](#), 19ο Διεθνές Συνέδριο Νεολαίας της ΜΚΟ Youth Alliance – Krusevo της Βόρειας Μακεδονίας, 03.10.2021
27. [ΑΠΕ και Κοινωνική Αποδοχή – Συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών](#), 3ο Συνέδριο energypress “Renewable & Storage #3 Forum”, 13.10.2021
28. [Ενεργειακές κοινότητες: απαραίτητο εργαλείο για μια πραγματικά δίκαιη μετάβαση](#), εκδήλωση «Ανάπτυξη των ενεργειακών κοινοτήτων στη Βουλγαρία», συνδιοργάνωση Energy Cities, EnEffect, Center for Energy Efficiency, Greenpeace, EcoEnergy και Κέντρο για τη Μελέτη της Δημοκρατίας, 21.10.2021
29. [Ο ρόλος των ΑΠΕ στο μεταλιγνιτικό μέλλον της Δ. Μακεδονίας](#), διαδικτυακή συνάντηση του προγράμματος “DeCarb: Στήριξη της καθαρής ενεργειακής μετάβασης των ανθρακοφόρων περιοχών” με θέμα «Εισαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο μείγμα ενεργειακών πόρων των περιοχών μετάβασης», 08.11.2021
30. [Αλλαγές στη γεωργία και την κτηνοτροφία θα απαιτήσουν οι νέοι κλιματικοί στόχοι της Ελλάδας](#), Διεθνές Συνέδριο “Κλιματική Αλλαγή: το Μέλλον του Αγροδιατροφικού Τομέα”, μη κερδοσκοπικός οργανισμός “Νέα Γεωργία Νέα Γενιά”, 09.11.2021
31. [Διαδικτυακή συζήτηση – Ιόνια Νησιά 2021-2027](#), Ενημερωτική διαδικτυακή συζήτηση στο πλαίσιο της προετοιμασίας των Ιονίων Νήσων για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027 σε συνεργασία με το Ίδρυμα Περιβάλλοντος Ιονίων Νήσων και με την υποστήριξη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, 10.11.2021
32. [Οι Ενεργειακές Κοινότητες στην Πλατφόρμα για τη Δίκαιη Μετάβαση](#), Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Συνάντηση Πλατφόρμας για τη Δίκαιη Μετάβαση, 17.11.2021
33. [Κλιματική αλλαγή: Επιστήμη και Δεδομένα](#), ομιλία στο πλαίσιο του έργου «Γνωρίζω-Συμμετέχω-Προστατεύω το περιβάλλον» με φορέα υλοποίησης την iSea, 23.11.2021
34. [Κλίμα και βιοποικιλότητα](#), ομιλία στο πλαίσιο του μαθήματος «Κλιματική Διπλωματία» του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, 25.11.2021
35. [Οι επιπτώσεις του χρηματιστηρίου ρύπων στην ενεργειακή πολιτική της Ελλάδας](#), ομιλία στο πλαίσιο του έργου LIFE ETX, 29.11.2021
36. [Βιοποικιλότητα: Επιστήμη και Δεδομένα](#), ομιλία στο πλαίσιο του έργου «Γνωρίζω-Συμμετέχω-Προστατεύω το περιβάλλον» με φορέα υλοποίησης την iSea, 30.11.2021
37. [Οι “αρχές” της Κλιματικής Ουδετερότητας](#), 2ο ετήσιο συνέδριο πολιτικής «Νε το. 0!», RES Foundation Σερβία, 01.12.2021
38. [Η Ελλάδα στον δρόμο προς την κλιματική ουδετερότητα](#), τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, 16.12.2021

39. [Μετά την COP26: Προκλήσεις και ανοιχτά ερωτήματα](#), διαδικτυακή εκδήλωση του Ελληνικού κλάδου της Ένωσης Διεθνούς Δικαίου (International Law Association – ILA), 16.12.2021

Ραδιόφωνο – Podcasts

1. Pod.gr, ECOπράκτορες, Νίνα Μαρία Πασχαλίδου [Απολιγνιτοποίηση. Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία & Ελλάδα](#), 13.2.2021
2. Pod.gr, ECOπράκτορες, Νίνα Μαρία Πασχαλίδου [Το δίκτυο Natura 2000 & το άρθρο 219](#), 13.3.2021
3. EPT3 102 fm, “Ημερολόγιο”, Ασπασία Βούζη, [Συνέπειες πανδημίας & Πράσινη ανάκαμψη](#), 20.3.2021
4. EPT Κοζάνης, [Το ενεργειακό μέλλον της Δυτικής Μακεδονίας δεν πρέπει να στηριχθεί στο ορυκτό αέριο](#), 27.04.2021
5. EPT3 - 102fm, [Συζητώντας για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος](#), 04.06.2021
6. [Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος και προτεραιότητες για τη φύση](#), Institute for European Environmental Policy (IEEP), 04.06.2021
7. Γαύδος FM 88.8, [Οι ΑΠΕ είναι η λύση στην κρίση των τιμών ηλεκτρισμού](#), 07.10.2021
8. EPT Πρώτο Πρόγραμμα, [Η στροφή στις ΑΠΕ το κλειδί στην ενεργειακή κρίση](#), 26.10.2021
9. Σειρά ενημερωτικών podcast «HiveMind», ThinkBee, [Η ανάγκη σύναψης ειρήνης με τη φύση](#), 03.12.2021

Τηλεόραση

1. [Αιολικά, φύση και τοπικές κοινωνίες: Υπάρχει λύση](#): Συνέντευξη στο γερμανικό κανάλι ARD 14.03.2021
2. Πρώτη αντίδραση στα έργα για τη βιοποικιλότητα που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης. [Κεντρικό δελτίο ειδήσεων](#) EPT1, 31.3.2021
3. EPT3, 03, [Σκέψεις με αφορμή την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κλιματικού Νόμου](#), 26.06.2021
4. Νέα Τηλεόραση Κρήτης, [Οι ΑΠΕ είναι η λύση στην κρίση των τιμών ηλεκτρισμού](#), 06.10.2021
5. Διαδικτυακό τηλεοπτικό κανάλι ANIXNEYΣΕΙΣ, εκπομπή ΦΥΣΙΚΑ, [Η μεταλιγνιτική εποχή υπό το πρίσμα της COP26](#), 05.11.2021
6. Κανάλι της Βουλής, “Κάρτα Μέλους”, Ματρώνη Δικαιάκου, [Στον απόηχο της COP26](#), 13.11.2021
7. EPT3, έκτακτη ενημερωτική εκπομπή, Σύνθια Σάπικα, [«Απολιγνιτοποίηση ώρα μηδέν»](#), 29.11.2021